

**«ՓԱՆՍՏԱԿԱՆՆԵՐԻ ԵՎ ԱՊԱՏԱՆԻ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ**

ՀՈՂՎԱԾ 1. «Փախստականների եւ ապաստանի մասին» 2008 թվականի նոյեմբերի 27-ի ՀՕ-211-Ն օրենքի (այսուհետ՝ Օրենք) 45-րդ հոդվածի 3-րդ մասում «ժամկետի երկարաձգման հիմքեր» բառերից հետո լրացնել «, բացառությամբ սույն օրենքի 47-րդ հոդվածի 2.1-ին մասում նախատեսված անձանց վերաբերյալ վարույթներով դեպքերում» բառերը:

ՀՈՂՎԱԾ 2. Օրենքի 47-րդ հոդվածը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր՝ 2.1-ին մասով.

~~«2.1 Հայաստանի Հանրապետության պետական սահմանն ապօրինի հատած կամ օտարերկրյա պետությանը հանձնման ենթակա օտարերկրացին կամ քաղաքացիություն չունեցող անձը, ում ազատությունը օրենքով սահմանված կարգով սահմանափակված է կամ ով ազատությունից զրկված է կամ ում նկատմամբ քրեական հետապնդում է իրականացվում Հայաստանի Հանրապետության տարածքում, կարող է դիմել ապաստան ստանալու կամ փախստականի կարգավիճակ ձեռք բերելու համար այդ իրավունքի մասին ծանուցման պահից՝ 15 օրացուցային օրվա ընթացքում:~~

~~Սույն մասում նշված անձանց արգելանքի տակ վերցնելուց հետո անհապաղ իրենց հասկանալի լեզվով, այդ թվում՝ գրավոր, արգելանքի տակ վերցրած մարմնի կողմից պարզաբանվում է ապաստանի կամ փախստականի կարգավիճակ ձեռք բերելու համար դիմելու վերջիններիս իրավունքը եւ ապահովվում դրա իրացումը՝ Հայաստանի Հանրապետությունում ապաստան ստանալու մասին նրանց դիմումները լիազոր մարմնին ուղարկելու միջոցով: Այն անձանց, որոնց նկատմամբ քրեական հետապնդում է իրականացվում Հայաստանի Հանրապետության տարածքում, ապաստանի կամ փախստականի կարգավիճակ ձեռք բերելու համար դիմելու իրենց իրավունքի մասին ծանուցումը եւ դրա իրացումը ապահովվում է քրեական հետապնդում իրականացնող մարմնի կողմից:~~

~~Սույն մասում նշված այն անձինք, որոնք արգելանքի տակ չեն վերցվել, ապաստանի կամ փախստականի կարգավիճակ ձեռք բերելու համար դիմելու իրենց իրավունքի մասին տեղեկացվում են Հայաստանի Հանրապետության պետական սահմանի անցման կետերում՝ Ազգային անվտանգության հարցերով լիազոր մարմնի կազմում գործող Հայաստանի Հանրապետության սահմանապահ զորքերի, իսկ Հայաստանի Հանրապետության տարածքում՝ Ոստիկանության եւ լիազոր մարմնի կողմից: Նշված իրավունքի իրացումն ապահովվում է՝ Ազգային անվտանգության հարցերով լիազոր մարմնի կազմում գործող Հայաստանի Հանրապետության սահմանապահ զորքերի, ինչպես նաեւ՝ Ոստիկանության կողմից՝ տվյալ անձանցից՝ Հայաստանի Հանրապետությունում ապաստան ստանալու մասին դիմումներն ընդունելու եւ լիազոր մարմնին փոխանցելու, իսկ լիազոր մարմնի դեպքում՝ մարմնի գտնվելու վայրում ապաստանի դիմումներն ընդունելու եւ հաշվառելու միջոցով:~~

«2.1 Այն օտարերկրացին կամ քաղաքացիություն չունեցող անձր, ով ապօրինի հատել է Հայաստանի Հանրապետության պետական սահմանը, կամ ում նկատմամբ քրեական հետապնդում է իրականացվում Հայաստանի Հանրապետության տարածքում, կամ ով ենթակա է հանձնման օտարերկրյա պետությանը, կարող է դիմել ապաստան ստանալու կամ փախստականի կարգավիճակ ձեռք բերելու համար այդ իրավունքի մասին ծանուցման պահից՝ 15 օրվա ընթացքում:

Սույն մասում նշված անձանց նկատմամբ քրեական հետապնդում իրականացնող կամ այլ մարմնի, այդ թվում՝ Հայաստանի Հանրապետության պետական սահմանի անցման կետերում՝ Սահմանապահ գործերի, իսկ Հայաստանի Հանրապետության տարածքում՝ Ոստիկանության և լիազոր մարմնի պաշտոնատար անձր՝ քրեական հետապնդում հարուցելու, ազատությունից զրկելու, այդ թվում բերման ենթարկելու, ձերբակալելու կամ ազատությունը սահմանափակելու, ~~կամ օտարերկրյա պետությանը հանձնման խնդրանքի մասին ծանուցվելու~~ պահից սկսած՝ անհապաղ, բայց ոչ ուշ քան 24 ժամվա ընթացքում պարզաբանում է ապաստանի կամ փախստականի կարգավիճակ ձեռք բերելու համար դիմելու վերջիններիս իրավունքը, որի վերաբերյալ տրվում է գրավոր ծանուցագիր, և ապահովում իրենց իրավունքի իրացումը՝ Հայաստանի Հանրապետությունում ապաստան ստանալու մասին նրանց դիմումները լիազոր մարմնին ուղարկելու միջոցով:»:

ՀՈՂՎԱԾ 3. Օրենքի 52-րդ հոդվածի 8-րդ մասում «ուղարկվում է ապաստան հայցողին» բառերից հետո լրացնել «~~«~~ հայերեն և ապաստան հայցողին հասկանալի լեզվով, իսկ սույն օրենքի 47-րդ հոդվածի 2.1-ին մասում նախատեսված դեպքերում ներկայացված ապաստանի հայցերով կայացված որոշումն՝ անհապաղ, բայց ոչ ուշ քան ընդունմանը հաջորդող աշխատանքային օրը» բառերը:

ՀՈՂՎԱԾ 4. Օրենքի 57-րդ հոդվածի՝

1) 1-ին մասում «դրա մասին տեղեկանալու օրվանից սկսած 30 օրվա ընթացքում» բառերից հետո լրացնել «~~բացառությամբ~~ սույն օրենքի 47-րդ հոդվածի 2.1-ին մասով նախատեսված հայցերով կայացված բացասական որոշումների, որոնք ենթակա են բողոքարկման դրանց մասին տեղեկանալու օրվանից սկսած 10 օրվա ընթացքում» բառերը:

2) 3-րդ մասում «կարող է բողոք ներկայացնել դատարան» բառերից հետո լրացնել «, բացառությամբ սույն օրենքի 47-րդ հոդվածի 2.1-ին մասով նախատեսված ապաստանի հայցերով կայացված բացասական որոշումների:» որոնցով կարող է բողոք ներկայացվել բողոքարկման ժամկետը բաց թողնելու պատճառը (պատճառները) վերանալու օրվանից սկսած 10 5 օրվա ընթացքում, բայց ոչ ուշ, քան ապաստանի հայցի առնչությամբ լիազոր մարմնի որոշման կայացման կայացրած որոշման ընդունման մասին իրազեկվելու տեղեկանալու օրվանից սկսած մեկ ամսվա ընթացքում» բառերը:

ՀՈՂՎԱԾ 5. Օրենքի 59-րդ հոդվածը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«Հոդված 59. Ապաստան տրամադրելու դիմումը կրկնակի ներկայացնելը

1. Ապաստան տրամադրելու ~~կրկնակի~~ (երկրորդ) դիմումը կարող է ներկայացվել ապաստան տրամադրելու առաջին դիմումի վերաբերյալ վերջնական բացասական որոշման կամ ապաստան տրամադրելու գործընթացը կարճելու մասին որոշման առկայության դեպքում: Նման դեպքերում ապաստան հայցողն օգտվում է բոլոր այն իրավունքներից, որոնք նախատեսված են առաջին անգամ ապաստան հայցողների համար, այդ թվում՝ սույն օրենքի 9-րդ հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված իրավունքից:

2. Լիազոր մարմինը երկրորդ դիմումը ստանալուց հետո հարցազրույց է անցկացնում դիմումատուի հետ:

3. Լիազոր մարմինը երկրորդ դիմումի հիման վրա ապաստանի հայցի ըստ էության քննություն իրականացնում է հետևյալ պայմաններից որեւէ մեկի առկայության դեպքում:

1) առաջացել են հետապնդման ենթարկվելու հիմնավոր երկյուղի առնչությամբ կամ սույն օրենքի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետով սահմանված պատճառներով նոր հանգամանքներ,

2) ապաստան հայցողը ներկայացրել է նոր ապացույցներ, որոնք հիմնավոր պատճառներով չեն ներկայացվել առաջին դիմումի քննության ընթացքում:

4. Սույն հոդվածի 3-րդ ~~և 4-րդ~~ մասերում նշված պայմանների բացակայության դեպքում ~~լիազոր մարմինը կայացնում է դիմումն առանց քննության թողնելու մասին որոշում:~~

5. Դիմումն առանց քննության թողնելու մասին որոշումը ենթակա է բողոքարկման դրա մասին ծանուցվելու օրվանից սկսած 30 օրվա ընթացքում, իսկ սույն օրենքի 47-րդ հոդվածի 2.1-ին մասով նախատեսված դեպքերում՝ ծանուցվելու օրվանից սկսած ~~15~~ օրվա ընթացքում:

6. Սույն հոդվածի 3-րդ մասի դրույթները չեն կիրառվում այն դեպքերում, երբ Հայաստանի Հանրապետությունում փախստականի կարգավիճակ ստացած անձի կամ ապաստանի միասնական դիմում ներկայացրած և վերջնական որոշմամբ մերժված անձի ընտանիքի անդամը (խնամքի տակ գտնվող անձը) անհատական ապաստանի դիմում է ներկայացնում»:

ՀՈՂՎԱԾ 6.

1. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակման օրվան հաջորդող ~~հինսուներորդ տասներորդ~~ օրը:

2. Սույն օրենքի 5-րդ հոդվածով սահմանված իրավանորմերը տարածվում են սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո ներկայացված՝ ապաստան տրամադրելու երկրորդ դիմումներով վարույթների նկատմամբ: